

**EXPLICAZIUNS TAR IL SBOZ DA CONSULTAZIUN
PER LA LESCHA INTRODUCTIVA TAR LA LESCHA FEDERALA
DAVART LA SCUSSIUN ED IL CONCURS (LITLSC)**

I. SITUAZIUN DA PARTENZA

1. Refurma dal territori

Cun la missiva da la regenza al cussegl grond per ina revisiun parziala da la consti-
tuziun chantunala (refurma dal territori; carnet nr. 18/2011-2012) vegnan realisadas
las intenziuns strategicas areguard il plaun d'amez (corporaziuns regiunalas, districts
e circuls). En consequenza da quai vegn reorganisà en spezial il plaun d'amez. Ils
circuls sco corporaziuns da dretg public cun agens organs vegnan schliads. Las 14
corporaziuns regiunalas ed ils 11 districts vegnan remplazzads tras 11 regiuns. Ils 19
da mars 2013 ha la regenza avert la consultaziun tar la legislaziun executiva da la
refurma dal territori. Questa legislaziun executiva cuntogna l'attribuziun da las
vischnancas a las 11 regiuns, la concepziun organisatorica da las regiuns sco er
numerusas adattaziuns formalas en consequenza da l'aboliziun dals circuls, dals
districts e da las corporaziuns regiunalas. Las adattaziuns materialas en conse-
quenza da la refurma dal territori vegnan tractadas en consultaziuns separadas.

Pervia da las midadas structuralas èsi necessari d'adattar materialmain las struc-
turas vertentas dals circuls da scussiun e da concurs. Tenor il dretg actual furma
mintga circul politic in circul da scussiun e mintga district in circul da concurs (cf. art.
1 al. 1 da l'ordinaziun executiva dal cussegl grond tar la lescha federala davart scus-
siun e concurs [OECGtLSC; DG 220.100]). En consequenza da la refurma dal terri-
tori menziunada qua survart sto la concepziun dals circuls da scussiun e da concurs
vegnir adattada a las novas estructuras.

Cun la refurma dal territori prenda la regenza la finala la chaschun per examinar la
legislaziun introductiva tar la LSC sin plaun chantunal, per l'adattar al dretg surordinà
e per la vestgir en in relasch che correspunda al stgalim. L'ordinaziun executiva dal
cussegl grond vegn transferida en ina lescha introductiva tar la LSC.

2. Concepziun actuala e basegn d'agir

a. Fatgs precedents

L'onn 2000 è stà l'ultima giada ch'ils fatgs da scussiun e da concurs èn vegnids organisads da nov. Entant ch'ils circuls politics avevan d'ademplier avant l'onn 2000 tant incumbensas da scussiun sco er da concurs, furma mintga circol politic dapi lura in circol da scussiun e mintga district in circol da concurs (cf. art. 1 al. 1 OECGtLSC). Per regla ha in uffizi da scussiun surpiglià las incumbensas da concurs en il district. Questa spartiziun dals circuls da scussiun e da concurs n'è betg sa cumprovada en la pratica. Quai perquai ch'igl ha memia paucs cas, perquai ch'il custs administrativs èn auts e betg sco ultim perquai ch'i mancan avunda valurs d'experientscha. Plinavant hai dà l'ultim temp in process da concentraziun areguard ils circuls da scussiun. Differents circuls han fusiunà lur uffizis da scussiun sin basa contractuala. En il rom da la revisiun qua avant maun na s'impona ina restructuraziun dals uffizis da scussiun e da concurs perquai betg mo pervia da la midada structurala dals plauns chantunals, mabain er pervia da las experientschas cun la revisiun da l'onn 2000.

b. Basa legala

Las disposiziuns executivas relevantas vertentas tar la lescha federala davart la scussiun ed il concurs (LSC; CS 281.1) sa chattan en la OECGtLSC ed uschia pia sin il stgalim da l'ordinaziun. Quest stgalim da norma na correspunda betg pli a la constituziun e sto vegnir adattà a las basas legalas actualas (cf. art. 31 da la constituziun chantunala [CC; DG 110.100]); las disposiziuns executivas tar la LSC ston vegnir normadas sin il stgalim da la lescha.

c. Concepziun dals circuls da scussiun e da concurs

Tenor l'art. 1 al. 1 LSC sto mintga chantun furmar in u plirs circuls per exequir las scussiuns ed ils concurs. Ils chantuns fixeschan il dumber e la grondezza dals circuls (cf. art. 1 al. 2 LSC). En il chantun Grischun furma mintga circol politic in circol da scussiun e mintga district in circol da concurs (cf. art. 1 al. 1 OECGtLSC). Dus u plirs circuls resp. districts pon unir la gestiun e l'administraziun dals uffizis da scussiun e da concurs (art. 1 al. 2 OECGtLSC). En quest senn han ils districts da l'Alvra, da l'En, da Landquart, da Malögia, dal Plaun e da la Surselva mintgamai mo pli in uffizi da scussiun e da concurs. Ils circuls da Tavau e da Claustra sco er da Tusaun e da la Tumleastga han medemamain unì lur uffizis da scussiun. In'evaluaziun da las cifras dal rapport annual 2011 da la dretgira chantunala dal Grischun, ch'è l'autorità da surveglianza dals uffizis da scussiun e da concurs, ha mussà ch'ins ha introduci circa 41'100 scussiuns ed avert 188 concurs en il chantun Grischun l'onn 2011. Per

las regiuns futuras resulta ina media da 4100 scussiuns resp. da 17 concurs per regiun. La suandanta statistica mussa che plirs uffizis da scussiun sa chattan oz cle-ramain sut questa media. Almain cuntanscha la mesadad dals uffizis da concurs la media menziunada.

Circul / regiun	Scussiuns, actualmain	Scussiuns, per regiun	Concurs
Regiun Alvra:			
Alvaschagn	1978	1978	11
Belfort			
Bravuogn			
Surses			
Regiun Bernina:			
Brusio	180	636	2
Puschlav	456		
Regiun Engiadina bassa / Val Müstair:			
Ramosch	325	325	7
Suot Tasna			
Sur Tasna			
Val Müstair			
Regiun Plaun:			
Razén	4405	4405	9
Trin			
Regiun Landquart:			
Tschintg Vitgs	3825	4805	26
Maiavilla	980		
Regiun Malögia:			
Bregaglia	4044	4044	18
Engiadin'ota			
Regiun Moesa:			
Calanca	188	2973	18
Mesauc	903		
Roveredo	1882		

Regiun Plessur:			
Cuira	7513	9353	50
Churwalden	631		
Scanvetg	1209		
Regiun Partenz / Tavau:			
Tavau	3306	5416	16
Claustra			
Jenaz	321		
Küblis	465		
Luzain	347		
Schiers	797		
Seewis	180		
Regiun Surselva:			
Cadi	3044	3044	17
Foppa			
Lumnezia			
Rueun			
Stussavgia			
Regiun Viamala:			
Avras	10	2883	14
Tumleatga	905		
Valragn	38		
Schons	312		
Tusaun	1618		
Total	41107	Ø 4197	188 Ø 17

II. Puncts centrals dal project

1. Introducziun

Il motiv per la nova concepziun dals circuls da scussion e da concurs è – sco gia explitgà – la refurma dal territori. Tras la reorganisaziun dal plaun d'amez ston en spezial ils circuls da scussion e da concurs vegnir definids da nov. Per lur concepziun ston er vegnir resguardadas las experientschas ch'èn resultadas tras la revisiun da l'onn 2000. Plinavant ston vegnir resguardadas las cifras preschentadas en il rap-

port annual da la dretgira chantunala dal Grischun da l'onn 2011. Per concepir ils circuls da scussiu e da concurs vegnan da princip en dumonda duas variantas:

- Varianta 1: Mintga regiun furma in circol da scussiu e da concurs.
- Varianta 2: Mintga regiun furma in circol da scussiu; l'entir territori chantunal furma in circol da concurs.

Las duas variantas sa differenzieschan mo areguard la concepziun da l'uffizi da concurs.

2. Concepziun detagliada da la varianta 1

Tenor l'emprima varianta furma mintga regiun in circol da scussiu e da concurs.

Uschia pon ins revocar la separaziun negativa dals circuls da scussiu e da concurs da l'onn 2000. Ils circuls da scussiu e da concurs ston vegnir considerads sco instituziuns regionalas. Cumpareglià cun la concepziun actuala dals uffizis da scussiu resulta en blers cas in augment da l'experientscha, cunquai ch'il dumber da cas per uffizi da scussiu vegn ad esser clermain pli grond, en spezial en cumparegliaziun cun ils uffizis da scussiu pli pitschens sco Brusio, Seewis, Avras u Valragn. Cun unir ils uffizis da scussiu e da concurs ad in uffizi pon ins trair a niz il persunal e l'infrastructura sco er ils secturs administrativs e las experientschas tant en ils fatgs da scussiu sco er da concurs.

Cunquai ch'ils uffizis da scussiu e da concurs èn instituziuns regionalas, èsi planisà che l'organisaziun da quests uffizis duai da princip vegnir concepida da las regiuns. Intgins principis duain dentant vegnir reglads en la lescha introductiva, uschia ch'ins po d'ina vart garantir ina tscherta unifurmitad da l'organisaziun dals uffizis da scussiu e da concurs e da l'autra vart la concordanza cun il dretg federal surordinà. Damai duai mintga uffizi da scussiu e da concurs en spezial avair ina manadra u in manader d'uffizi en furma d'ina funcziunaria u d'in funcziunari da scussiu e da concurs sco er ina substituta u in substitut. Las manadras ed ils manaders dals uffizis sco er lur substitutas e lur substituts duain vegnir nominads da la regiun. La relaziun da lavur vegn constituida tras in contract da lavur da dretg public. Las cundiziuns d'engaschament da las ulteriuras emploiadas e dals ulteriurs emploiads duain las regiuns reglar en in reglament d'organisaziun. Qua tras han ins – en il senn dal princip da promover e da segirar las structuradas decentralas – l'intenziun da dar a las regiuns ina tscherta libertad da furmaziun per concepir las cundiziuns d'engaschament tant da las emploiadas e dals emploiads dals uffizis da scussiu e da concurs sco er da las ulteriuras collavuraturas e dals ulteriurs collavuratur regionalas. Uschia pon las

regiuns resguardar las relaziuns regiunalas e plinavant crear cundiziuns d'engaschament unitaras.

Cunquai ch'il chantun vegn dividì en 11 regiuns da differenta grondezza e damai ch'i resultan qua tras differenzas areguard ils dumbers da cas, pari tuttavia imaginabel che tscherts avantatgs ed ina concepziun productiva vegnan a resultar tar intgins uffizis da scussiun e da concurs regiunals pir a partir d'ina tscherta grondezza. Perquai duain las regiuns pudair decider sezzas, sch'ellas vulan unir lur uffizis da scussiun e da concurs sin plaun surregional. Parallelamain po vegnir garantida ina franzaziun regiunala cun l'installaziun da posts externs. In'extensiuon è pussaivla mo cun il consentiment da l'autorità da surveglianza ed en cas motivads. Posts externs duain vegnir installads mo en moda restrictiva. S'imponer pudessan els – ultra dal cas d'applicaziun principal en consequenza d'ina reuniun d'uffizis da scussiun e da concurs – en spezial pervia da las relaziuns geograficas u pervia d'in grond dumber da cas. Cunquai che las funcziunarias ed ils funcziunaris da scussiun e da concurs sco er las emploiadas ed ils emploiads dals uffizis da scussiun e da concurs duessan avair enconuschientschas detagliadas da la situaziun da las debitoras e dals debitors, pari raschunavel che las collavuraturas ed ils collavuraturers sajan preschents er en las periferias da las regiuns.

3. Concepziun detagliada da la varianta 2

Tar la segunda varianta duain vegnir stgaffids 11 circuls da scussiun regiunals ed in circulo da concurs chantunal. Areguard la concepziun dals uffizis da scussiun poi vegnir renvià a las explicaziuns qua survast. Er ils chantuns Son Gagl e Glaruna han gia in uffizi da concurs chantunal. Igl è planisà che l'uffizi da concurs chantunal haja – ultra da la sedia principala centrala – fin a quatter posts externs. Tut ils concurs vegn registrads en moda centrala e lura repartids sin la sedia principala e sin ils posts externs. Las capacitads dals posts externs pon uschia vegnir coordinadas ina cun l'autra e tratgas a niz optimalmain. Las enconuschientschas spezializadas e las experientschas duessan s'augmentar, perquai ch'il dumber da cas è pli grond en cumparegliaziun cun la concepziun actuala. Per proceduras da concurs pli grondas pudessan las capacitads dals posts externs medemamain vegnir tratgas a niz per pussibilitar ina gestiun centrala ed optimala dal concurs. Dal rest garanteschon ils posts externs ina franzaziun decentrala dals uffizis da concurs. Cunquai che l'uffizi da concurs chantunal fiss – cuntrari als uffizis da scussiun regiunals – ina instituziun chantunala, fissan las funcziunarias ed ils funcziunaris da concurs emploiadas ed

emploiads chantunals. Uschia n'avessan las regiuns naginas ulteriuras incumbensas e cumpetenzas en quest sectur.

4. Proposta da la regenza

Cumpareglia cun la concepziun actuala dals uffizis da scussiun e da concurs portan tuttas duas variantas in augment da la professionalisaziun e da las valurs d'experience. Quai pervia da l'augment dal dumber da cas e – collià cun quai – da la rutina. Tar tuttas duas variantas po ina francaziun decentrala dals fatgs da scussiun e da concurs vegnir garantida grazia a la concepziun flexibla da l'organisaziun cun la pussaivladad d'installar posts externs. En spezial en ils fatgs da scussiun, nua che las fatschentas quotidianas èn intensivadas e nua ch'enconuschientschas da las relaziuns persunalas e finanzialas da las debitoras e dals debitors respectivs al lieu èn d'avantatg, è ina francaziun decentrala utila per liquidar las scussiuns en moda ordinaria.

Sin basa dal dumber da decleraziuns da concurs da l'onn 2011 sco er ord vista professionala fiss da preferir la segunda varianta. Per s'acquistar enconuschientschas spezialisadas ed ina tscherta rutina duessi esser pussaivel da liquidar in tschert dumber da cas. Tar la segunda varianta stuess ins dentant temair ch'il champ d'activitad daventass in pau unilateral, perquai che las scussiuns vegnissan separadas dals concurs. Vitiers vegn che las regiuns n'avessan pli naginas incumbensas e cumpetenzas en quest sectur, sch'ins installass in uffizi da concurs chantunal. Percunter promovess e protegiss l'emprima varianta las structuradas decentralas da noss chantun. Cuntrari a l'emprima varianta, nua ch'ils posts externs adempleschan incumbensas da scussiun e da concurs, fissi – tar la segunda varianta – zunt difficil da gulivar variaziuns da la chargia da lavur. Tar l'emprima varianta pon ins plinavant trair a niz tant en ils fatgs da scussiun sco er da concurs il personal e l'infrastructura sco er divers secturs administrativs. Uschia vegnan variaziuns da la chargia da lavur gulivadas en moda adequata. Las scussiuns ed ils concurs sa basan plinavant sin la medema basa legala; la procedura d'introducziun è identica tant tar ina scussiun sco er tar in concurs. L'elavuraziun dals cas pretenda per gronda part enconuschientschas spezialisadas identicas, uschia che quests cas pon senz'auter vegnir elavurads da las medemas personas. Qua tras è il champ da lavur da las funcziunarias e dals funcziunaris da scussiun e da concurs pli extendì. Sch'ils avantatgs da l'emprima varianta na duessan betg sa verifitgar per singulas regiuns, han quellas anc adina la pussaivladad d'unir e da concepir ils uffizis da scussiun e da concurs sin plaun surregional.

Suenter la consideraziun da tut ils avantatgs e dischavantatgs ed en vista al fatg ch'ins duess – tras la refurma dal territori – surdar a las novas regions incumbensas quasi giudizialas ed administrativas, propona la regenza da crear 11 circuls da scussiun e da concurs. La regenza sustegna pia l'emprima varianta.

III. CONCEPZIUN DAL PROJECT

1. Concepziun formala

L'ordinaziun executiva dal cussegl grond tar la LSC datescha dals 8 d'october 1996. Dapi lura è questa ordinaziun vegnida midada pliras giadas. La sistematica da l'ordinaziun ha patì pervia da quai. Quai sa mussa betg sco ultim vi dal fatg che l'ordinaziun executiva ha en tut 42 artitgels, dals quals 10 èn vegnids abolids e 6 integrads da nov. Tras la revisiun qua avant maun duai la sistematica vegnir rectificada, ed ils artitgels duain vegnir numerads da nov. Pervia da la nova constituziun chantunala l'onn 2004 è plinavant crudada davent la basa giuridica per relaschar las disposiziuns en questiu sin il stgalim d'ina ordinaziun. En il rom da la realisaziun da la refurma dal territori e – collià cun quai – da la revisiun da las disposiziuns executivas tar la LSC vegn il stgalim da norma adattà a la basa giuridica vertenta. Las disposiziuns executivas respectivas tar la LSC vegnan domiciliadas da nov sin il stgalim da la lescha. Formalmain po la revisiun vegnir qualifitgada senz'auter sco revisiun totala. Materialmain ston ins dentant discurre d'ina revisiun parziala, cunquai ch'i sa tracta dal medem sector giuridic e cunquai che la lescha introductiva surpiglia intgins puncts da las regulaziuns existentas, uschia che l'applicaziun da la nova regulaziun na vegn betg engrevgiada per las autoritads e per las persunas privatas. Per garantir ch'il dretg vertent vegnia chattà sin via electronica, survegn la nova lescha introductiva il numer DG 220.000. L'ordinaziun da la regenza tar la lescha introductiva survegn il numer DG 220.050.

2. Explicaziuns davart las singulas disposiziuns

La lescha introductiva è dividida en quatter parts: En l'emprima part sa chattan reglas areguard ils uffizis da scussiun e da concurs, la segunda part cuntegna normas concernent la sorveglianza, la terza part cumpiglia differentas disposiziuns ed en la quarta part sa chattan las disposiziuns finalas. Las suandantas explicaziuns suondan questa classificaziun.

I. Uffizi da scussiun e da concurs

1. Organisaziun

Artitgel 1 Circuls da scussiun e da concurs

Mintga regiun duai furmar in circul da scussiun e da concurs. Cunquai ch'il grad da professionalisaziun e d'experiencescha d'ina funcziunaria u d'in funcziunari da scussiun e da concurs dependa decisivamain dal dumber da cas ch'èn da liquidar, duai esser pussaivel er en l'avegnir che singuls circuls da scussiun e da concurs cunfinants pon s'unir. Ina tala reuniun sto vegnir approvada da l'autorità da surveglianza.

Artitgel 2 Sedia

Mintga circul da scussiun e da concurs ha ina sedia principala che vegn fixada da la regiun. Quai permetta da resguardar las relaziuns regiunalas e cunzunt eventualas infrastrukturas disponiblas. En spezial en cas ch'uffizis da scussiun e da concurs s'uneschon en il senn da l'art. 1 al. 2 LItLSC duain las regiuns avair la pussaivladad da garantir ina francaziun decentrala tras quai ch'ellas installeschon posts externs. Ultra da quai pudess in post extern er vegnir installà pervia da la concepziun territoriala da singuls circuls da scussiun e da concurs e/u pervia d'in grond dumber da cas. Per installar posts externs dovri l'approvaziun da l'autorità da surveglianza.

Artitgel 3 Reglament d'organisaziun

Cunquai ch'ils uffizis da scussiun e da concurs èn instituziuns regiunalas e damai che la gestiun dals uffizis da scussiun e da concurs è ina incumbensa regiunala, duain ils uffizis da scussiun e da concurs da princip vegnir concepids da las regiuns. Las regiuns ston decretar in reglament d'organisaziun, uschenavant che la lescha introductiva las incumbensescha ed autorisescha da far quai. La lescha introductiva cuntogna las cundiziuns generalas areguard l'organisaziun dals uffizis da scussiun e da concurs. Questas cundiziuns garanteschon ina concepziun unitara dals uffizis da scussiun e da concurs entaifer il chantun e ston pia vegnir applitgadas en mintga cas. En il rom da la lescha introductiva duai il reglament d'organisaziun cuntegnair en spezial regulaziuns concernent l'organisaziun da l'uffizi da scussiun e da concurs e d'eventuals posts externs, concernent l'elecziun e la concepziun da l'engaschament da la manadra u dal manader d'uffizi e plinavant disposiziuns davart la concepziun da l'engaschament da las ulteriuras employadas e dals ulteriurs employads sco er davart lur salarisaziun. Uschia duain las regiuns survegnir la pussaivladad da tegnair quint sufficientamain da las relaziuns regiunalas ed ultra da quai da pudair

normar in engaschament unitar da tut las collavuraturas regiunalas e da tut ils collavuraturers regiunals. Il reglament d'organisaziun sto vegnir approvà da l'autorità da surveglianza.

Artitgel 4 Funcziunarias e funcziunaris da scussiun e da concurs

1. direcziun

Fin ussa vegnivan las funcziunarias ed ils funcziunaris da scussiun e da concurs elegids tras il circol resp. tras la cumissiun administrativa da las dretgiras districtualas per ina tscherta perioda d'uffizi. Da nov duai la regiun nominar la funcziunaria u il funcziunari da scussiun sco er sia substituta u ses substitut. En quest connex èsi senz'auter pussaivel da nominar pliras funcziunarias u plirs funcziunaris da scussiun e da concurs per in uffizi e da reglar lur incumbensas e cumpetenzas. Funcziunarias e funcziunaris da scussiun e da concurs èn manadras resp. manaders da l'uffizi da scussiun e da concurs respectiv. Ellas ed els han la responsabladad per la gestiun da l'uffizi e ston organisar ils andaments confurm a la lescha ed en moda adequata. Per quest intent han ellas ed els ina funcziun da surveglianza e d'instrucziun envers las employadas ed ils employads.

Artitgel 5 2. ulteriuras employadas ed ulteriurs employads

L'engaschament da las ulteriuras employadas e dals ulteriurs employads sa drizza tenor il reglament d'organisaziun da l'uffizi da scussiun e da concurs da la regiun respectiva. Ultra da las cundiziuns generalas d'engaschament – sco la funcziun, il salari, la durada e la terminaziun – sto il reglament d'organisaziun cuntegnair en spezial indicaziuns davart las cumpetenzas da las employadas e dals employads sco er davart lur autorisaziun da suttascriver. Cun numnar las cumpetenzas e l'autorisaziun da suttascriver po en spezial la dimensiun da la responsabladad da las funcziunarias e dals funcziunaris da scussiun e da concurs vegnir definida pli exactamain. La direcziun da l'uffizi na cumpiglia betg l'obligaziun d'ademplier sez tut las incumbensas da la LSC. Ella dastga sa fidar da sias collavuraturas e da ses collavuraturers, senza ch'i resultia qua tras gia ina responsabladad. En tge dimensiun che las collavuraturas ed ils collavuraturers duain pudair prender sez mesiras e decisiuns, duai resultar dal reglament d'organisaziun. Las ulteriuras employadas ed ils ulteriurs employads vegnan engaschads da las regiuns, las qualas pon dar a la manadra u al manader d'uffizi in dretg da far propostas davart l'engaschament.

Artitgel 6 Premissa da nominaziun

Il dretg federal na fa naginas prescripziuns areguard las premissas d'elegibladad da las funcziunarias e dals funcziunaris da scussiun e da concurs. En la lescha introductiva vegni desistì da formular premissas da nominaziun detagliadas; la regenza duai vegnir autorisada da reglar ils detagls en in'ordinaziun. Uschia duai oravant tut vegnir garantida ina tscherta qualidad professiunala da las funcziunarias e dals funcziunaris da scussiun e da concurs. Sco funcziunarias e funcziunaris da scussiun e da concurs e sco substitutas e substituets duain per regla vegnir nominadas persunas che han in certificat professiunal federal sco experta u expert da scussiun e concurs. Tgi che ha terminà in studi da giurisprudenza u d'economia da manaschi (bachelor u master), po medemamain vegnir engaschà sco manadra u manader d'uffizi. En cas excepziunals motivads, p.ex. sch'insatgi ha blers onns experientscha en il sector da scussiun e da concurs, poi vegnir desistì da la pretensiun d'in certificat professiunal federal u d'in diplom renconuschì. Sco autoritad da surveglianza duai la dretgira chantunala examinar la qualificaziun da la persuna che duai vegnir nominada. En spezial sto ella controllar, sche la persuna respectiva ha las qualificaziuns persunalas sco er las enconuschientschas professiunalas e praticas necessarias.

Artitgel 7 Communicaziun e publicaziun

Las regions ston publitgar en moda adequata, p.ex. en il feagl uffizial respectiv, l'emprima cumposiziun dal persunal da lur uffizis da scussiun e da concurs. Plinavant publitgescha l'autoritad da surveglianza periodicamain la cumposiziun dal persunal dals uffizis da scussiun e da concurs en l'internet.

Artitgel 8 Salarisaziun

La salarisaziun da las funcziunarias e dals funcziunaris da scussiun e da concurs sco er da las ulteriuras employadas e dals ulteriurs employads è chausa da las regions. Questa cumpetenzza resultass dal rest sin basa da la normaziun en l'art. 3 LltLSC er senza menziun explicita. La regulaziun duai dentant purtar clerezza e segirezza giuridica. Tras l'introducziun da quest artitgel e tras la remartga dal pajament d'in salari fix duai ina indemnizaziun a maun d'in sistem da taxas d'uffizi (nua che las funcziunarias ed ils funcziunaris da scussiun e da concurs pon salvar las taxas empè da survegnir in salari fix) vegnir abolida definitivamain, ed i duai vegnir creà in sistem d'indemnizaziun unitar.

2. Disposiziuns cuminaivlas

Artitgel 9 Obligaziun da discreziun

Correspunda a l'art. 8 OECGtLSC.

Artitgel 10 Prescripziuns da procedura

En il senn d'ina clausula generala duai vegnir fixà che las prescripziuns da procedura dal cudesch da procedura civila svizzer (CPC; CS 272) e da la lescha introductiva tar il CPC (LItCPC; DG 320.100) vegnian applitgadas per tut las proceduras en il senn da la LSC, nun che la lescha federala u la lescha introductiva cuntregnian disposiziuns divergentas. L'applicaziun da las disposiziuns dal CPC resp. da la LItCPC s'imponan pervia da la vischinanza materiala e pervia dals connexs. Il fatg ch'ils uffizis da scussiun e da concurs èn instituziuns quasi giudizialas pleda plinavant medemamain a favur da l'applitgablada da las disposiziuns dal CPC e da sias disposiziuns executivas.

Artitgel 11 Responsabladad

Correspunda a l'art. 9 OECGtLSC.

Artitgel 12 Assicuranza da responsabladad

Correspunda a l'art. 10 OECGtLSC.

II. Surveglianza

Artitgels 13–19

Areguard las autoritads da surveglianza, lur incumbensas e la procedura n'èn planisadas naginas midadas; las disposiziuns da la lescha correspundan als artitgels 11 fin 14c OECGtLSC. Da resguardar èsi che la dretgira chantunala exequescha sulet-tamain la surveglianza professiunala e disciplinara. La surveglianza administrativa ed oravant tut la surveglianza finanziaria èn chausa da las regiuns. Exequind lur activitad da surveglianza ston las regiuns resguardar en spezial ch'ellas mantegnian il secret d'uffizi e da professiun dals uffizis da scussiun e da concurs. L'autorisaziun da controlla da las regiuns pudess eventualmain esser problematica en il sector, nua che l'applicaziun da l'ordinaziun da taxas vegn controllada a maun d'ina disposiziun. En quests ed en secturs sumegliants vali d'esser precaut.

III. Differentas disposiziuns

Artitgel 20 Dretgira da moratori

Correspunda a l'art. 16 OECGtLSC. La cumpetenzza funcziunala resulta da la LtCPC sin basa dal renviament en l'art. 10 LtLSC.

Artitgel 21 Represchentanza professiunala

Tenor l'art. 27 LSC pon ils chantuns reglar la represchentanza professiunala da las persunas ch'èn participadas a la procedura d'execuziun sfurzada. Davart la represchentanza betg professiunala na dastga il chantun relaschar naginas prescripziuns, cunquai ch'i vala en quest connex la libertad da represchentanza tenor l'art. 68 al. 1 CPC. Il chantun n'è betg obligà da normar reglas correspudentas en il senn da l'art. 27 LSC davart la represchentanza professiunala. Sch'i vegn desistì da quai, è la represchentanza professiunala dal tuttafatg libra. Per stgaffir segirezza giuridica e trasparenza e sin basa dal fatg che l'art. 68 al. 2 lit. c CPC renviescha medemamain a l'art. 27 LSC, duai vegnir normà explicitamain en la lescha introductiva che la represchentanza professiunala è da princip libra tant per la procedura da scussiun sco tala davant las autoritads da l'execuziun sfurzada en il senn pli stretg sco er per dispitas giudizialas en la procedura incidentala – sco l'avertura da dretg u la procedura da concurs – e per la procedura da recurs tenor l'art. 17 LSC.

Betg applitgabla n'è la represchentanza professiunala libra per la procedura da meds legals; là è la represchentanza professiunala resalvada a las advocatas ed als advocats en il senn da l'art. 68 al. 2 lit. a CPC.

Artitgels 22–27

Ils artitgels 22 fin 27 da la lescha introductiva correspundan als artitgels 28 fin 32 OECGtLSC.

IV. Disposiziuns finalas

Artitgel 28 Dretg transitoric

Las disposiziuns da la lescha introductiva duain esser applitgablas er per proceduras ch'èn pendentas il mument ch'ella entra en vigur. Periodas d'uffizi currentas fineschan cur che la lescha introductiva entra en vigur.

Artitgel 29 Referendum ed entrada en vigur

Dapi il 1. da schaner 2011 na ston las disposiziuns executivas chantunalas tar la LSC betg pli vegnir approvadas da la confederaziun. Ma ils chantuns ston inditgar

al tribunal federal ils circuls da scussiun e da concurs, l'organisaziun dals uffizis da scussiun e da concurs sco er las autoritads ch'il chantun ha designà en execuziun da la lescha federala.

V. CONSEQUENZAS PERSUNALAS E FINANZIALAS

1. Per il chantun

Per il chantun n'èsi betg da far quint cun consequenzas persunalas u finanzialas. Las premias d'assicuranza duain vegnir pajadas da las regiuns, cunquai ch'ils uffizis da scussiun e da concurs èn instituziuns regionalas. En spezial n'èsi betg da far quint cun custs supplementars.

2. Per las regiuns

Er per las regiuns n'èsi betg da far quint cun consequenzas finanzialas. Quant enavant ch'ins po generar respargns pervia da l'utilisaziun da sinergias en il sector dal persunal e da l'administraziun u tras la surpigliada d'infrastructuras existentas, na pon ins betg responder actualmain e ston ins laschar avert per il mument. Quai dependa tranter auter da la concepziun dals uffizis da scussiun e da concurs en las singulas regiuns. Areguard il persunal stoi vegnir rendì attent che las regiuns èn cumpetentas per engaschar las funcziunarias ed ils funcziunaris da scussiun e da concurs sco er las ulteriuras employadas ed ils ulteriurs employads. Las regiuns pon pia decider, sch'il persunal dals uffizis da scussiun e da concurs actuals vegnan surpigliads, en cas che las qualificaziuns professiunalas e persunalas constattan. Il chantun na po betg far valair sia influenza en quest connex; en spezial n'exista nagina garanzia dal possess actual.